

Socialnämnden

delårsrapport per den 30 april 2018

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstemans kommentar

Förvaltningen fortsätter att se konsekvenser av att antalet invånare ökar i kommunen, ett antal av dem som flyttar in är i behov av stöd- och hjälpinsatser vilket påverkar socialnämndens verksamheter. Andra delar som påverkar verksamheten är att medborgarna är upplysta om sina rättigheter och ansöker respektive begär insatser. Även lag- och föreskriftsändringar har medfört ett ökat myndighetsutövande.

- Det har skett en markant ökning av begäran om LSS-insatser 2017/2018 som medfört kö till handläggning vilket är oroande. Ett antal åtgärder är vidtagna men effekten är inte tillräcklig, ytterligare åtgärder måste vidtas så väntetiderna på handläggning minskas. Hälften av de som väntar på handläggning av sitt ärende är okända individer.
- Anmälningar om barn som far illa ligger fortfarande på en hög nivå och för cirka 14 % av ärenden sker inte handläggning inom lagstadgad tid. IVO:s tillsyn som pågått sedan 2014 följer utvecklingen och den är ännu inte avslutad. Det är viktigt att i ett tidigt skede tillsammans med övriga förvaltningar arbeta med de familjer som behöver stöd. Tidiga insatser är viktiga och öppenvård på hemmaplan bör väljas framför HVB placeringar. Detta innebär dock att upphandlad öppenvård måste finnas i tillräcklig omfattning och vara anpassad till de behov som finns samt vara flexibla så att man snabbt kan möta upp behovsförändringar. Det kommer emellertid alltid att kvarstå stora behov hos vissa individer där placering på HVB behöver ske.
- Antalet HVB placeringar har ökat både för kategorin unga och vuxna. Verksamheten redovisar ett underskott med 3,3 mnkr för perioden. Blandmissbruk bland unga vuxna, ofta i kombination med psykisk ohälsa har medfört ökat antal placeringar inom kategorin HVB vuxna.
- Eftersom socialnämnden inte kommit tillrätta med utredningstider avseende barn som far illa samt har kö till handläggning beträffande begäran om insatser enligt LSS genomför revisionen just nu en fördjupad granskning av dessa verksamheter. Granskningsrapport beräknas vara klar i augusti.
- Behovet av ekonomiskt bistånd kommer sannolikt att öka, bland annat beroende på de personer som avslutar etableringen i arbetsförmedlingens regi och inte har egen försörjning. Tillkommer gör också personer med funktionsvariation som skrivs ut från arbetsförmedlingen samt ensamkommande barn som blir vuxna och ska integreras i samhället. Kommunens bostadsbrist gör också att medborgare har svårt att hitta bostäder med rimlig hyra, vilket gör att fler behöver ekonomiskt bistånd på grund av höga boendekostnader. Ett fortsatt arbete behöver också ske riktat mot hushåll med långvarigt behov av bistånd, då minskningen av denna kategori som märktes under 2017 nu stannat av.
- Kvotflyktingar, som är en prioriterad grupp när det gäller mottagandet nationellt, kommer att ge konsekvenser för alla verksamhetsområden då det framgår att de är i behov av mer stöd än andra individer med flyktingstatus. Bedömningen är att en tredjedel av antalet anvisade till Linköping i år kommer att vara kvotflyktingar vilket motsvarar drygt 100 personer.

Uppföljning av indikatorer

I delårsrapporten per den 30 april redovisas resultatet efter de fyra första månaderna 2018. Fler resultat redovisas i nämndens delårsrapport till hösten och i verksamhetsberättelsen.

Indikatorer	2016	2017	2018		
	Utfall	Utfall ¹	Budget	Utfall T1	Prognos
Bemötande, service och resursfördelning ska vara likvärdig för kvinnor och män, pojkar och flickor.	Vissa smärre skillnader	Vissa smärre skillnader		Resultat redovisas i höst	
<i>Individ & familjeomsorg, barn, unga, vuxna</i>					
<i>Social barn och ungdomsvård</i>					
Invånare 0-20 år placerade på institution eller i familjehem, antal/1000 inv 0-20 år	7,2				
Kostnad/vårddygn för familjehemsvård av barn och unga 0-20 år, kr (genomsnitt)	1 974				
Kostnad/vårddygn för institutionsvård av barn och unga 0-20 år, kr (genomsnitt)	2 860				
Anmälningar till socialtjänsten om barn som far illa ²	3 149	3 592	-	1 215	3 645
Andelen barnavårdsutredningar där handläggningstiden är inom den lagstadgade nivån	-	84 %		86 %	Öka
Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	86	79		87	
Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	83	84		83	
<i>Missbruksvård och beroendevård</i>					
Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) (innefattar all problematik 21+)	45	66		64	
<i>Ekonomiskt bistånd</i>					
Kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll (exkl flyktinghushåll), kr/hushåll	63 869				
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	21	21		19	
Vuxna biståndsmottagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) <i>Bistånd minst 27 månader under en period av tre år med uppehåll högst 2 månader i rad.</i>	36,6				
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	4,6				
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd, andel (%)	68	71		69	
<i>Äldre & funktionsnedsatta</i>					
Aktuell kö till handläggning avseende begäran om LSS ³		125		205	

Analys och kommentar

Förvaltningen följer det långvariga ekonomiska biståndet och är medveten om att Linköpings kommun i jämförelse med andra kommuner har en hög andel hushåll med långvarigt bistånd. Bedömningen är att detta dels har att göra med ett

¹ Vissa av indikatorerna för 2017 finns ej redovisade i Kolada ännu. De kommer att redovisas och följas upp i samband med delårsboksluten när de publicerats

² Källa LinQ Rapport 11 Urval aktualiseringstyp anmälan 0-17, endast nyinkomna exkluderat uppgifter från migrationsverket.

³ Aktuell kö april 2017 samt april 2018.

restriktivt förhållningssätt till speciellt skapade subventionerade kommunala anställningar. Andelen långvarigt biståndstagande har under en tid minskat men ett trendbrott märks nu, framförallt kopplat till migration och integration.

Anmälningar om barn som får illa har stabiliserats på en hög nivå, men däremot minskar mottagandet av ensamkommande flyktingbarn. Det är en utmaning att säkerställa trygga levnadsvillkor för barn samt att hålla lagstadgade utredningstider. Målsättningen är ett tidigt och förebyggande arbete riktat mot unga där öppenvård prioriteras före institutionsvård. Ett led i detta är områdesbaserad socialtjänst, men det är ännu för tidigt att dra några slutsatser kring resultatet av arbetet.

En stor utmaning är den utökade mängden individer med funktionsnedsättning som begär insatser vilket medfört väntetid för handläggning och tyvärr även väntetider för verkställighet. Åtgärder är vidtagna för att kunna erbjuda insatser som man har rätt till om kriterierna i LSS är uppfyllda. Dialog sker kontinuerligt med omsorgskontoret där syftet är att se helheten i processen för individen, att hitta effektiviseringar från begäran till verkställighet av beslut.

Ekonomi

Driftsammandrag

Resultat 30 april 2018

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 30/4 2018	Redovisning 30/4 2017	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 30/4 2018
Ekonomiskt bistånd	73 463	71 148	2 315	2 075
Bosocial verksamhet	4 740	4 583	157	-69
HVB unga och vuxna	51 904	39 299	12 605	-3 326
Familjehem	20 808	21 405	-597	1 558
Ensamkommande flyktingbarn	0	0	0	0
Utredningsplaceringar	879	1 631	-752	1 347
Barnahus	49	10	39	139
Socialnämnd och gemensamma funktioner	1 964	3 344	-1 380	-308
Summa	153 807	141 420	12 387	1 416

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

Prognos resultat 2018

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2018	Avvikelse	Bokslut 2017
Ekonomiskt bistånd	221 615	226 615	5 000	215 539
Bosocial verksamhet	14 012	14 012	0	13 432
HVB unga och vuxna	153 734	145 734	-8 000	140 342
Familjehem	67 098	67 098	0	63 957
Ensamkommande flyktingbarn	0	0	0	-94 904
Utredningsplaceringar	5 680	6 680	1 000	4 251
Barnahus	562	562	0	562
Socialnämnd och gemensamma funktioner	4 968	4 968	0	8 325
Summa nettokostnader, tkr	467 669	465 669	-2 000	351 504
<i>varav kostnader</i>	<i>-617 669</i>	<i>-625 328</i>	<i>7 659</i>	<i>-810 652</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>150 000</i>	<i>159 659</i>	<i>-9 659</i>	<i>459 148</i>

Analys och kommentar

Socialnämndens ekonomiska uppföljning visar på ett överskott per den 30 april med 1,4 mnkr jämfört med periodens budget. Prognos för året visar ett underskott med 2 mnkr. Det är en mycket osäker prognos då socialnämndens verksamhet påverkas av snabba förändringar i omvärlden och nämnden räknar med att återkomma med en säkrare prognos i samband med delårsbokslutet i augusti.

Ekonomiskt bistånd redovisar ett överskott med 2 mnkr. För perioden januari-april är det i snitt 46 färre hushåll med utbetalning jämfört med under samma period 2017. Däremot är utbetalningarna per hushåll drygt 600 kr högre per månad. Antal hushåll i snitt är i år 2 072 st per månad och snittutbetalningen per hushåll är 8 972 kr per månad. Motsvarande period 2017 redovisade ekonomiskt bistånd ett överskott med 4,4 mnkr och eftersom budgeten är oförändrad jämfört med förra året visar resultatet att kostnaderna ökat. Prognosen för året visar på ett överskott för det ekonomiska biståndet med cirka 5 mnkr.

HVB unga och vuxna redovisar ett underskott med 3,3 mnkr. Kostnaderna jämfört med 2017 har för perioden ökat med 12,6 mnkr. HVB vuxna visar underskott med 4,3 mnkr. Blandmissbruk bland yngre, ofta i kombination med psykisk ohälsa har medfört ökat antal placeringar. Trots att fler ungdomar placerats på HVB i år så redovisas ett överskott för HVB unga med 1 mnkr. Bedömningen just nu är att verksamheten totalt kommer att redovisa ett underskott med cirka 8 mnkr i år. Åtgärder som vidtagits är exempelvis dialog med omsorgs- och äldreförvaltningen om att öka utbudet av adekvata öppenvårdsinsatser. En ny upphandling har gjorts med hänsyn tagen till erfarenheter från tidigare avtal för att

bättre matcha behov med lämpliga insatser. Analys sker även av sammanbrott och kunskap tas tillvara för en bättre matchning framåt. Tydliga behandlingsplaner tas fram med begäran om återrapport från utförarna.

Antalet barn placerade i familjehem har minskat med 19 % jämfört med 2017. Det är stadigvarande familjehemsplaceringar som har minskat, medan placeringar på akut- och jourhem ligger mer konstant. Det råder svårigheter att rekrytera familjehem vilket bedöms bero på förändringar i samhällsstrukturer. Verksamheten redovisar ett överskott med 1,6 mnkr, vilket delvis beror på retroaktiva utbetalningar från Migrationsverket för ensamkommande barn i början av året. I årsprognosen beräknas verksamheten resultatmässigt vara i balans med budget.

Antalet utredningsplaceringar har varit färre än under 2017 så verksamheten har ett överskott i april med 1,3 mnkr. En faktor som påverkar är det egna utredningsteamet inom socialförvaltningen och teamet familjesupporten som kan vara behjälpliga under utredningsprocessen samt vid tillfälliga krissituationer. Bedömningen är att resultatet i stort sett kommer att bestå under året och prognosen visar ett överskott med cirka 1 mnkr i år.

Övriga verksamheter bedöms visa ett resultat i balans med budget vid året slut.